Eva Kunovská

Habilitačné konanie JUDr. Jána Šantu, PhD., LL.M., MBA

Dňa 19. 1. 2022 sa na pôde Akadémie Policajného zboru v Bratislave uskutočnilo habilitačné konanie JUDr. Jána Šantu, PhD., LL.M., MBA, ktorý je prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR v Bratislave. Tiež pôsobí ako externý člen pedagogického zboru Justičnej akadémie v Pezinku. Je aj externým pedagógom na Katedre trestného práva, kriminalistiky a kriminológie Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a na Katedre trestného práva a kriminológie Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.

Predsedníčka habilitačnej komisie, Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., otvorila habilitačné konanie, privítala členov habilitačnej komisie: prof. JUDr. Petra Poláka, PhD. a doc. JUDr. Ondreja Laciaka, PhD., oponentov: prof. Ing. Jozefa Stieranku, PhD., prof. JUDr. Tomáša Strémyho, PhD. a doc. JUDr. Evu Szabovú, PhD., členov vedeckej rady a hostí. Konštatovala, že je naplnená požiadavka § 1 ods. 9 a 13 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 6/2005 Z. z. v znení vyhlášky č. 457/2012 Z. z. o kvóre členov habilitačnej komisie, oponentov a najmenej piatich členov vedeckej rady. Habilitant predložením všetkých dokumentov potrebných k habilitácii splnil zákonom stanovenú podmienku. Predsedníčka habilitačnej komisie oboznámila prítomných s profesijným životopisom habilitanta. Potom ho vyzvala, aby predniesol habilitačnú prednášku.

Habilitant excelentným spôsobom predniesol svoju habilitačnú prednášku na tému „Trestnoprávne aspekty poškodzovania finančných záujmov Európskej únie“ Potom ho predsedníčka habilitačnej komisie vyzvala, aby zúčastneným priblížil cieľ a predmet skúmania svojej habilitačnej práce.

Následne predsedníčka habilitačnej komisie, Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., požiadala oponentov o prednesenie oponentských posudkov na habilitačnú prácu habilitanta.

Prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD., poznamenal, že daňové úniky, daňová optimalizácia a daňové trestné činy sú nesporne témy, ktoré v poslednom období rezonujú v spoločnosti veľmi výrazne. Habilitačná práca je venovaná trestnoprávnej oblasti daňovej trestnej činnosti, a to hmotnoprávnym aj procesnoprávnym aspektom. Habilitant do habilitačnej práce zapracoval svoje postrehy a poznatky overené praxou a dlhoročnými vlastnými skúsenosťami získanými z pozície prokurátora pri dozorovaní ekonomickej trestnej činnosti vrátane trestnej činnosti daňovej. Celkový rozsah autorstva vrátane komentára tvorí 8,18 AH. Z obsahového hľadiska jednotlivých prác vidieť, že autor sa v nich zaoberal daňovou trestnou činnosťou komplexne, z viacerých uhlov pohľadu, pričom dominantný je hmotnoprávny aspekt a procesnoprávny aspekt daňových trestných činov. V týchto oblastiach sa venuje trestnoprávnej charakteristike daňových trestných činov, účinnej ľútosti vo vzťahu k daňovým trestným činom, ale aj problémom a špecifikám pri samotnom dokazovaní daňových trestných činov. Neobišiel ani problematiku daňových únikov, daňovej optimalizácie, problematiku korupcie a jej presahu k daňovým trestným činom. Vo väčšine predložených vedeckých prác habilitant akcentuje na problémy aplikačnej trestnoprávnej praxe, k čomu často využíva judikatúru súdov v Slovenskej republike, Českej republike, ale aj judikatúru dvora EÚ.

Prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD., považuje za prínosné najmä prezentovanie vlastných názorov, postrehov a skúseností prokurátora špeciálnej prokuratúry. Pozitívne hodnotil aj návrhy konkrétnych odporúčaní s ťažiskom na trestnoprávnu oblasť.

Prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD., odporučil habilitačnú prácu k obhajobe pred habilitačnou komisiou a po úspešnej obhajobe a po splnení ďalších kritérií stanovených vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor odporučil menovanie JUDr. Jána Šantu, PhD., LL.M., MBA, za docenta v odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

K obhajobe habilitačnej práce položil habilitantovi dve otázky:

1. Považujete súčasnú právnu úpravu účinnej ľútosti podľa § 86 TZ ods. 1 písm. d k vybraným daňovým trestným činom za vhodnú a primeranú, najmä vo vzťahu k ich spoločenskej závažnosti a nebezpečnosti?
2. Aký je Váš názor na doterajšie uplatňovanie a využívanie trestu prepadnutia majetku pri daňových trestných činoch v justičnej praxi a možnosti jeho zmarenia?

Prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., uviedol, že predložená práca má predispozíciu osloviť odbornú i laickú verejnosť nielen v Slovenskej republike, ale i v zahraničí. Je spracovaná prehľadne a jej silnou stránkou je tiež autorova snaha poukázať nielen na bazálne inštitúty daňovej trestnej činnosti, ale vytvoriť priestor aj pre doposiaľ menej pertraktované témy ako napr. trestná zodpovednosť daňového poradcu, či selektívne aspekty daňovej optimalizácie. Vzhľadom k tomu, že kniha sa venuje oblasti trestného práva, ktoré je v slovenskej literatúre spracované okrajovo, možno ju vrelo odporučiť ako vhodný študijný materiál k výučbe predmetov trestného práva a ďalších príbuzných odborov. Prínos habilitačnej práce je o to väčší, že napriek jej zložitosti (daňovej trestnej činnosti) je jej spracovanie v takomto rozsahu doposiaľ skôr výnimkou.

Téma je z teoretického aj z praktického hľadiska veľmi aktuálna, akcentujúca nielen v oblasti trestného práva, ale aj *in genere* pre oblasť verejného práva. Na jej systematické a komplexné vedecké spracovanie, na ktoré sa habilitant podujal, bola aj mimoriadne náročná. Možno konštatovať, že v habilitačnej práci habilitant preukazuje svoje teoretické vedomosti, schopnosť využiť metódy systémového prístupu, analytickú metódu a logické metódy – metódu dedukcie a metódu indukcie. Zároveň v práci habilitant používa výkladové metódy, a to najmä metódu logického, gramatického a systematického výkladu.

Prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., v závere svojho posudku konštatoval, že posudzovaná habilitačná práca JUDr. Jána Šantu, PhD. LL.M., MBA „Vybrané teoretické a aplikačné otázky daňových trestných činov“ z hľadiska obsahu, ako aj z hľadiska formálnych náležitostí, spĺňa kritériá pre habilitačné práce, a preto navrhol, aby bol JUDr. Jánovi Šantovi, PhD. LL.M., MBA, po úspešnej obhajobe priznaný vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., požiadal habilitanta o zhodnotenie frekvencie využitia inštitútu účinnej ľútosti u daňových trestných činov v Slovenskej republike od roku 2015 až po súčasnosť.

Doc. JUDr. Eva Szabová, PhD., vyzdvihla aktuálnosť habilitačnej práce. Autor si za predmet skúmania zvolil problematiku daňových trestných činov s dôrazom na súvisiace problémy vyskytujúce sa v aplikačnej praxi. Vzhľadom na otázky sporného charakteru neustále vyvstávajúce v tejto oblasti, je potrebné tematiku daňovej trestnej činnosti označiť za „večne živú a aktuálnu“. Táto skutočnosť je zdôraznená aj aktuálnym vývojom charakterizujúcim danú rovinu trestného práva. Priamo úmerne k lukratívnosti ziskov plynúcich pre páchateľov z daňovej trestnej činnosti totiž narastajú aj ich snahy o vytvorenie sofistikovanejších metód páchania a utajovania tohto druhu trestnej činnosti. Tento jav zákonite vyvoláva potrebu adekvátneho odborného skúmania tejto roviny trestného práva,

ktorého výsledkom môže byť koncipovanie vhodných uvážených odpovedí a riešení smerujúcich k efektívnemu odhaľovaniu a postihovaniu páchateľov daňovej trestnej činnosti.

Z hľadiska celkového hodnotenia habilitačnej práce si osobitnú pozornosť zasluhuje absolútna precíznosť a komplexnosť, s akou habilitant pristupuje k riešeniu vybraných problémov. Autor totiž nerieši konkrétne problémy izolovane, t. j. iba prostredníctvom noriem trestného práva, ale práve naopak, analýzu vykonáva v kontexte všetkých právnych predpisov, ktoré majú čo i len čiastočný súvis s riešenou tematikou (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, Ústava SR, daňové zákony, ako aj právne akty EÚ). Jednotlivé časti práce na seba plynule nadväzujú a vytvárajú prehľadný a zrozumiteľný celok.

Prínos práce je o to vyšší, že autor v plnom rozsahu vychádza z reálnych prípadov, s ktorými sa stretol v rámci svojej profesijnej činnosti. V súvislosti s habilitantom tak možno hovoriť o dokonalej synergii vedy a praxe. V rámci spracúvaných analýz si osobitnú pozornosť zasluhuje práca autora s judikatúrou, resp. s rozhodovacou činnosťou príslušných súdov.

Doc. JUDr. Eva Szabová, PhD., v závere svojho hodnotenia vyslovila, že vysoká úroveň vedeckého myslenia skĺbená so skúsenosťami habilitanta nadobudnutými v aplikačnej praxi vytvárajú priam dokonalé spojenie vyúsťujúce do vysokého stupňa odbornej úrovne ním predloženej habilitačnej práce. Výsledkom a súčasne prínosom práce je koncipovanie uvážených, logických a argumentačne podložených riešení analyzovaných problémov, ako aj formulovanie návrhov, ktorými habilitant apeluje na precizovanie právnej úpravy *de lege lata*.

Doc. JUDr. Eva Szabová, PhD., tiež poukázala na priam brilantné pedagogické schopnosti habilitanta, ktoré sa odzrkadľujú v kvalite ním uskutočňovanej výuky a v obrovskom záujme študentov o účasť na jeho prednáškach.

Podľa oponentky, predložená práca spĺňa všetky formálne aj materiálne náležitosti habilitačnej práce a po jej úspešnej obhajobe odporúča udeliť JUDr. Jánovi Šantovi, PhD., LL.M., MBA, vedecko-pedagogický titul docent v odbore bezpečnostné vedy.

Predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., následne požiadala habilitanta, aby zaujal stanovisko k predneseným oponentským posudkom. Habilitant poďakoval oponentom za vypracovanie posudkov, aj za podnetné pripomienky, ktoré ho v budúcnosti určite posunú vpred. Postupne zodpovedal na ich otázky, ktoré formulovali vo svojich posudkoch.

Potom predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., oznámila, že jej bolo doručených 10 pozitívnych ohlasov k habilitačnému konaniu od:

- prof. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., vedúceho Katedry trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave,
- doc. JUDr. Filipa Ščerbu, PhD., vedúceho Katedry trestního práva Právnické fakulty UP v Olomouci,
- prof. JUDr. Jaroslava Klátika, PhD., vedúceho Katedry trestného práva, kriminológie a kriminalistiky a forenzných disciplín Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici,
- doc. JUDr. Vladimíra Vrany, PhD., vedúceho Katedry dejín štátu a práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
- prof. JUDr. Sergeja Romžu, PhD., vedúceho Katedry trestného práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
- prof. JUDr. Věry Kalvodovej, Dr., vedúcej Katedry trestního práva Právnickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne,

- prof. JUDr. Mgr. Andrey Olšovskej, PhD., dekanky Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave,
- prof. JUDr. Jozefa Záhoru, PhD., vedúceho Oddelenia trestného práva, kriminalistiky a kriminológie z Fakulty práva, Paneurópska vysoká škola,
- pplk. JUDr. Veroniky Markovej, PhD., vedúcej Katedry trestného práva Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

V ďalšej časti habilitačného konania nasledovala rozprava k habilitačnej práci. Habilitanta v nej podporili prof. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., prof. JUDr. Peter Polák, PhD., doc. JUDr. Ondrej Laciak, PhD., prof. JUDr. Mojmír Mamojka, PhD., prof. Ing. Miroslav Lisoň, PhD., a prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD. Habilitačnú prednášku, ktorá ich veľmi zaujala, označili za brilantnú.

Po obsažných odpovediach habilitanta, predsedníčka habilitačnej komisie na základe reakcií účastníkov rozpravy konštatovala, že habilitant dostatočne reagoval na všetky otázky a problémy, ktoré z rozpravy vyplynuli.

Predsedníčka habilitačnej komisie ukončila verejné rokovanie a nasledovalo neverejné rokovanie habilitačnej komisie a oponentov. Habilitačná komisia ocenila najmä vysokú aktuálnosť, teoretickú úroveň, vhodnú obsahovú štruktúru a metodické stvárnenie habilitačnej prednášky. Pozitívne hodnotila jej ucelenosť a postupnosť riešených problémov, ich zrozumiteľné a presvedčivé objasnenie.

V rozprave k obhajobe habilitačnej práce oponenti opätovne ocenili pôvodnosť, vysokú teoretickú hodnotu a pragmatický význam habilitačnej práce. Členovia habilitačnej komisie sa pozitívne vyjadrili k odbornej erudícii habilitanta, jeho spôsobilosti pohotovo a správne reagovať na otázky v rozprave k habilitačnej práci.

Výsledkom neverejného rokovania habilitačnej komisie a oponentov bolo poverenie predsedu habilitačnej komisie predniesť výsledky rokovania pred Vedeckou radou Akadémie Policajného zboru v Bratislave s odporúčaním udeliť JUDr. Jánovi Šantovi, PhD., LL.M., MBA, vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Ing. Eva Kunovská
Oddelenie vedy a vedeckých projektov
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: eva.kunovska@minv.sk